

หลักสูตรฝึกอบรม การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง จำนวน 15 ชั่วโมง สอดคล้องกับอาชีพทั่วไป

ความเป็นมา

ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การสร้างงาน สร้างอาชีพ และการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาต่อเนื่องเพื่อการมีงานทำ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง

ตำบลโรงช้าง อำเภอเมืองพิจิตร มีรากเหง้าทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ที่ผูกพันกับ "ช้าง" มาอย่างยาวนาน ดังปรากฏในชื่อตำบล "โรงช้าง" ซึ่งในอดีตเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการเลี้ยงหรือการตั้งโรงช้างหลวง การนำ "ผ้าลายช้าง" มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ประจำถิ่น จึงไม่ใช่เพียงแค่การเลือกใช้ลวดลายตามกระแสนิยม แต่เป็นการหยิบยก อัตลักษณ์และเรื่องราว (Storytelling) ของท้องถิ่นมาฟื้นคืนชีวิตถ่ายทอดเอกลักษณ์ของตำบลโรงช้างให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายผ่านชิ้นงานหัตถกรรม

ในการนี้ ศก.ระดับตำบลโรงช้าง ได้เล็งเห็นถึงช่องทางการตลาดและโอกาสในการพัฒนาทักษะชีวิตของประชาชน จึงได้เลือกสรร "ลายช้าง" ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย และสอดคล้องกับชื่อของ "ตำบลโรงช้าง" มาเป็นลวดลายหลักในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายในรูปแบบผืนผ้าหรือเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั่วไปอาจสร้างจุดเด่นและความแตกต่างได้ไม่มากนัก การนำผ้าลายช้างมาประดิษฐ์ประดอยเป็น “ของชำร่วย” และของที่ระลึกประเภทต่างๆ (เช่น กระเป๋าพกพา พวงกุญแจ ถุงผ้า เอนกประสงค์ หรือของขวัญในพิธีการ) จึงเป็นการเพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจให้แก่ผ้าลายช้าง เปลี่ยนวัสดุดั้งเดิมให้กลายเป็นงานหัตถกรรมที่มีประโยชน์ใช้สอยจริง มีความประณีต ทรงคุณค่าทางจิตใจแก่ผู้รับและร่วมกันส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลโรงช้างให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายต่อไป

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพและมีคุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปะวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมั่งคั่ง
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

อย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย มี 2 กลุ่ม คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน 15 ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี 1 ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ 14 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพ จำนวน 20 นาที
 - ช่องทางการประกอบอาชีพ ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
 - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง จำนวน 14 ชั่วโมง
 - วิธีการเลือกวัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
 - วิธีการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
 - วิธีการบรรจุภัณฑ์และเก็บรักษา
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน 20 นาที
 - แหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์
 - การกำหนดและควบคุมคุณภาพของชิ้นงาน
 - การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาจำหน่าย แหล่งจำหน่าย
4. โครงการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง จำนวน 20 นาที
 - การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและแหล่งจำหน่าย
 - การจัดการต้นทุน กำหนดราคาขาย
 - การวิเคราะห์ระยะเวลาการผลิต จำหน่าย
 - การวิเคราะห์เพื่อกำหนดเป็นประเภทอาชีพหลัก/อาชีพเสริมในการประกอบอาชีพ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพและความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและความเป็นไปได้ และหรือการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ การผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเย็บกระเป๋าผ้าลายช้าง/ ใบความรู้
2. แหล่งเรียนรู้ / อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่าง ๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ / ภูมิปัญญา
4. วัสดุฝึกจริง
5. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. แบบประเมินผลการอบรม (แบบ พต.10)
3. แบบรายงานผลการอบรม (แบบ พต.13)
4. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ พต.12)
5. บันทึกการนิเทศการฝึกอบรม (แบบ พต.11)

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพ

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตร การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง จำนวน 15 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1 บอกความสำคัญของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้างได้ 1.2 บอกวิธีการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง	1.1 ความสำคัญของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 ทิศทางพัฒนาการประกอบประกอบอาชีพ 1.4 แหล่งเรียนรู้	1.สำรวจความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย 2. ฝึกทักษะการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 2.1 เรียนรู้วิธีการเลือกผ้า วิธีการตัด เย็บ แต่งประกอบชิ้นงาน 2.2 เรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริง 2.3 เรียนรู้วิธีการประกอบและตกแต่งชิ้นงาน 3. เรียนรู้แหล่งจำหน่ายสินค้าประเภทงานผ้า 4. ผู้เรียนนำโครงการประกอบอาชีพ ไปสู่การปฏิบัติจริง 5. การนิเทศ ติดตาม และเสนอแนะในการพัฒนาชิ้นงาน	20 นาที	-
2. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง	2.1 บอกวิธีการเลือกวัตถุดิบในการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้างได้ 2.2 บอกอุปกรณ์การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 2.3 บอกวิธีการตัดชิ้นงาน การแต่งชิ้นงาน การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้างได้ 2.4 การออกแบบบรรจุภัณฑ์	2.1 วิธีการเลือกวัตถุดิบในการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง -การเลือก "ผ้าลายช้าง" (ผ้าหลัก) ผ้าลายช้างในท้องตลาดมีหลายเกรดและหลายเนื้อผ้า การเลือกใช้งานขึ้นอยู่กับรูปทรงกระเป๋าที่ต้องการ:ผ้าฝ้ายพิมพ์ลายช้าง (Cotton 100%): คุณสมบัติ: ระบายอากาศดี เนื้อนุ่ม รีดง่าย ลายพิมพ์คมชัด เหมาะสำหรับ: กระเป๋าผ้าลดโลกร้อน ทรง Tote Bag (ถุงผ้า	2.1ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 2.2 ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 2.3 วิธีการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 2.4 วิธีการเลือกบรรจุภัณฑ์และการออกแบบบรรจุภัณฑ์		14 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ขอบปิง) หรือกระเป๋าสีเหลืองใบเล็ก ข้อควรระวัง: ผ้าฝ้ายอาจมีการหดตัวและสีตกในการซักครั้งแรก ควรแนะนำให้ผู้นำนำผ้าไปแช่น้ำและตากให้แห้งก่อนนำมาตัดเย็บ 2.2 บอกอุปกรณ์การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง -ผ้าลายช้าง -ด้ายเย็บผ้า -เข็มหมุด หรือ ตัวหนีบผ้า -เข็มเย็บมือ -กรรไกรตัดผ้า -จักรเย็บผ้า 2.3 บอกวิธีการตัดชิ้นงาน การแต่งชิ้นงาน “ซองเก็บกุญแจผ้าลายช้าง” (Key Cover) ขั้นตอนการทำ 1. ตัดผ้าและแพตเทิร์น วาดแพตเทิร์นทรง "ถุงระฆัง" หรือ "ทรงกระดิ่ง" ความกว้างประมาณ			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		8-9 ซม. สูงประมาณ 10-11 ซม. (ปรับขนาดตามความยาวกฤษฎา) ตัดชิ้นงาน โดยเผื่อเย็บรอบๆ ประมาณ 0.7-1 ซม.: ผ้าลายขวาง 2 ชิ้น ผ้าซับใน 2 ชิ้น แผ่นใยสังเคราะห์ 2 ชิ้น 2. เตรียมชิ้นงานผ้า วางแผ่นใยสังเคราะห์ไว้ด้านหลัง ของผ้าลายขวางทั้ง 2 ชิ้น รีดหรือเย็บตรึงใยสังเคราะห์ให้ติด กับผ้าหลัก (สามารถเดินเส้นควิลต์ บางๆ เพิ่มความสวยงามได้) 3. ประกอบตัวของ เย็บผ้าหลัก: นำผ้าหลัก 2 ชิ้นมา ประกบกัน (เอาผ้าด้านถูกชนกัน) เย็บเดินเส้นรอบโค้งด้านบนและ ข้าง โดยเว้นรูตรงกลางยอดบนสุด ไว้ประมาณ 1 ซม. (สำหรับร้อย เชือก) และเปิดช่องด้านล่างไว้			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		เย็บผ้าซิปใน: ทำเหมือนผ้าหลัก ประกบเอาด้านถูกชนกัน เย็บรอบ โค้งโดยเว้นรูด้านบนและเปิดขอบ ล่างไว้ชนกัน (และเว้นช่องกลับผ้า ไว้ด้านข้างซิปในประมาณ 3-4 ซม.) ประกอบซิปในเข้ากับผ้าหลัก: นำ ของผ้าหลักสวมเข้าไปในช่องผ้าซิป ใน (ให้ด้านถูกของทั้งสองชิ้นชน กัน) แล้วเย็บรอบขอบล่างทั้งหมด กลับผ้า: ดึงชิ้นงานทั้งหมดออกจาก ช่องกลับผ้า รีดให้เรียบร้อย เย็บ สอยปิดช่องกลับผ้า จากนั้นสอยกด ขอบล่างของกุนญแจอีกรอบเพื่อ ความสวยงาม 4. ร้อยเชือกและพวงกุญแจ พับครึ่งเชือกยาว 25 ซม. สอด ปลายทบครึ่งจาก ด้านในช่อง ทะลุ ขึ้นไปออก รูเปิดด้านบน ใส่ ลูกบิดไม้ เข้ากับปลายเชือก ด้านบน แล้วขมวดปมให้แน่นเพื่อ ป้องกันไม่ให้เชือกหลุดลงไปในช่อง			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		ปลายเชือกด้านล่างที่อยู่ข้างในของให้ผู้ติดกับ ห่วงพวงกุญแจ กระเป๋าด้ายหูดพร้อมสายสะพาย/ถื่อ ขั้นตอนการเย็บกระเป๋าด้าย 1. เตรียมชิ้นผ้าและเย็บติดหูหิ้ว -วางผ้าชิ้นนอกหน้าขวาขึ้น วางสายหูดทั้ง 2 เส้นลงบนขอบบนของผ้าชิ้นหน้าและชิ้นหลัง (เว้นระยะจากขอบซ้าย-ขวาเข้ามาเท่าๆกัน เช่น 7-10 ซม.) -กลัดเข็มหมุดแล้วเย็บยึดสายหูดติดกับขอบผ้าไว้ก่อน 2. ทำช่องสำหรับใส่เชือกหูด (Casing) -พับขอบบนของผ้าลงมาประมาณ 1 ซม. แล้วพับซ้ำอีกครั้งประมาณ 2.5-3 ซม. เพื่อทำเป็นช่องร้อยเชือก (หูหิ้วจะถูกพับขึ้นไปด้านบนโดยอัตโนมัติ) -เย็บเส้นตรงตามขอบล่างของรอยพับ โดยเว้นช่องว่างตรงขอบซ้าย			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		และขวาไว้เล็กน้อยสำหรับร้อยเชือกเข้า-ออก 3. ประกบชิ้นงานและเย็บตัวกระเป๋ - หายผ้าขึ้นหน้าและขึ้นหลังเอาด้านถูก (ด้านที่มีลาย) ซนกัน - เย็บตามขอบข้างซ้าย ขวา และขอบล่างเข้าด้วยกัน (ข้อควรระวัง: อย่าเย็บทับช่องร้อยเชือกที่ทำไว้ตรงขอบบน) - ซิกแซกขอบผ้าหรือเย็บโพ้งเพื่อกันผ้าลุ่ย (หากมีผ้าซับใน ให้เย็บซับในประกบไปพร้อมกัน) 4. ใส่เชือกหูหิ้ว - ใช้เข็มกลัดหนีบที่ปลายเชือกเส้นที่ 1 - สอดเชือกเข้าไปในช่องร้อยเชือกด้านซ้าย วนออกไปอีกฝั่งจนกลับมาออกที่รูเดิม แล้วผูกปลายเชือกทั้งสองเข้าด้วยกัน - นำเชือกเส้นที่ 2 สอดเข้าช่องร้อยเชือกจาก ด้านขวา วนไปจน			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		กลับมาอยู่ที่รู้ด้านขวา แล้วผูกปลายเชือก 5. พับเก็บงานดิสเพลย์ (กรณีทำเป็นของขวัญ/ของชำร่วย) -พับตัวกระเป๋ายาวเป็น 3 ส่วน และพับครึ่งทบขึ้นมา -ใส่ในถุงพลาสติกใส รัดด้วย Ribbon หรือโบว์ตกแต่ง พร้อมติดป้าย Tag คำขอบคุณ ก็เรียบร้อยครับ!			
3.การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ	3.1 การสำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 3.2การกำหนดและควบคุมคุณภาพชิ้นงาน 3.3 สามารถคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขายการกระจายสินค้าได้	3.1 แหล่งจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 3.2 การกำหนดและควบคุมคุณภาพของชิ้นงาน 3.3 การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาจำหน่าย แหล่งจำหน่าย	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ การทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 3.2 การกำหนดและควบคุมคุณภาพชิ้นงาน 3.3 การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาจำหน่าย แหล่งจำหน่าย		20 นาที
4.โครงการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง	4.1 บอกความสำคัญการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้างได้ 4.2 บอกองค์ประกอบของชิ้นงานได้ 4.3บอกประโยชน์ของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง ได้ 4.4 ดำเนินการวัดและประเมินผล	4.1 ความสำคัญของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 4.2 องค์ประกอบสำคัญของชิ้นงาน 4.3 ประโยชน์และการนำไปใช้ 4.4 การวัดประเมินผล	4.1 ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง 4.2 การวัดและประเมินผล		20 นาที

แบบเขียนโครงการฝึกอบรม

1. ชื่อโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง

2. ความสอดคล้องกับนโยบาย

จุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

2. ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

2.1 ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงาน ของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

2.2 ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจชุมชน และการต่อยอด ผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

2.4 พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเก๋ายืน เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

3. หลักการและเหตุผล

ในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน การสร้างงาน สร้างอาชีพ และการเพิ่มรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ถือเป็นภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ (สกร.) มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาต่อเนื่องเพื่อการมีงานทำ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ความต้องการของชุมชน และสามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริง

ตำบลโรงช้าง อำเภอเมืองพิจิตร มีรากเหง้าทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ที่ผูกพันกับ "ช้าง" มาอย่างยาวนาน ดังปรากฏในชื่อตำบล "โรงช้าง" ซึ่งในอดีตเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการเลี้ยงหรือการตั้งโรงช้างหลวง การนำ "ผ้าลายช้าง" มาสร้างสรรค์เป็นผลิตภัณฑ์ประจำถิ่น จึงไม่ใช่เพียงแค่การเลือกใช้ลวดลายตามกระแสนิยม แต่เป็นการหยิบยก อัตลักษณ์และเรื่องราว (Storytelling) ของท้องถิ่นมาฟื้นคืนชีวิตถ่ายทอดเอกลักษณ์ของตำบลโรงช้างให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายผ่านชิ้นงานหัตถกรรม

ในการนี้ ศกร.ระดับตำบลโรงช้าง ได้เล็งเห็นถึงช่องทางการตลาดและโอกาสในการพัฒนาทักษะชีวิตของประชาชน จึงได้เลือกสรร "ลายช้าง" ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ความเป็นไทย และสอดคล้องกับชื่อของ "ตำบลโรงช้าง" มาเป็นลวดลายหลักในการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ การจำหน่ายในรูปแบบผืนผ้าหรือเสื้อผ้าสำเร็จรูปทั่วไปอาจสร้างจุดเด่นและความแตกต่างได้ไม่มากนัก การนำผ้าลายช้างมาประดิษฐ์ประดอยเป็น “ของชำร่วย” และของที่ระลึกประเภทต่างๆ (เช่น กระเป๋าพกพา พวงกุญแจ ถุงผ้า เอนกประสงค์ หรือของขวัญในพิธีการ) จึงเป็นการเพิ่มมูลค่าเชิงเศรษฐกิจให้แก่ผ้าลายช้าง เปลี่ยนวัสดุดั้งเดิมให้กลายเป็นงานหัตถกรรมที่มีประโยชน์ใช้สอยจริง มีความประณีต ทรงคุณค่าทางจิตใจแก่ผู้รับและร่วมกันส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลโรงช้างให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายต่อไป

4. วัตถุประสงค์

4.1 เพื่อส่งเสริมการมีอาชีพ ให้กับผู้สนใจที่ต้องการเข้าสู่อาชีพใหม่เพิ่มโอกาสหรือพัฒนาต่อยอดอาชีพเดิม

4.2 เพื่อให้ประชาชนทั่วไป ได้รู้จักขนมไทยพื้นถิ่นที่เสี่ยงต่อการสูญหายคงไว้ซึ่งการอนุรักษ์และสืบสานภูมิ ปัญญาท้องถิ่น สามารถพัฒนาตนเองให้มีทักษะด้านอาชีพได้

4.3 เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการสนับสนุนให้เกิดช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า

5. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป จำนวน 15 คน

6. วิธีดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	ระยะเวลางบประมาณ
หลักสูตรการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจขั้นตอนอย่างถูกต้องวิธี 2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถลงมือปฏิบัติได้จริง 3. เพื่อพัฒนาทักษะให้ได้มาตรฐาน 4. เพื่อส่งเสริมการต่อยอดเป็นอาชีพหรือสร้างรายได้เสริม	ประชาชนทั่วไป	15 คน	บ้านผู้เรียนเลขที่ 224/1 หมู่ 2 ตำบลโรงช้าง	7 - 9 ก.ค.69	18,000.00

7. วงเงินงบประมาณทั้งโครงการ

ใช้เงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิตผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ 20334330005005000001 ได้รับจัดสรรงบประมาณ 18,000.00 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน) รายละเอียดดังนี้

7.1 ค่าตอบแทนวิทยากร จำนวน 1 คน x 15 ชั่วโมง x 200 บาท = 3,000 บาท

7.2 ค่าวัสดุฝึกอบรม = 15,000 บาท

รวมทั้งสิ้น 18,000.00 บาท (หนึ่งหมื่นแปดพันบาทถ้วน)

8. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ 1 (ต.ค.-ธ.ค. 68)	ไตรมาสที่ 2 (ม.ค.-มี.ค. 69)	ไตรมาสที่ 3 (เม.ย.-มิ.ย. 69)	ไตรมาสที่ 4 (ก.ค.-ก.ย. 69)
ดำเนินงานตามโครงการ พัฒนาอาชีพชุมชน หลักสูตรการทำของชำร่วย จากผ้าลายช้าง	-	-	-	18,000

9. ผู้รับผิดชอบโครงการ

9.1 นายวีรพล มัดจุ ครู ศูนย์การเรียนรู้

10. เครือข่าย

10.1 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

10.2 ผู้นำชุมชน

11. โครงการที่เกี่ยวข้อง

11.1 การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

11.2 งานการศึกษาเพื่อคุณวุฒิตามระดับ

12. ผลลัพธ์ (Out come)

ผู้เข้าอบรมสามารถการเย็บกระเป๋าแฟชั่นจากผ้าทอญี่ปุ่นได้

13. ตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

13.1 ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

- มีผู้เข้าอบรมเข้าร่วมไม่น้อยกว่า 15 คน (ร้อยละ 100)

13.2 ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

- ผู้ผ่านการอบรมร้อยละ 80 สามารถทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง โดยไม่ต้องมีผู้สอนกำกับ และไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 นำไปสร้างรายได้

14. การติดตามและประเมินผลโครงการ

14.1 แบบประเมินความพึงพอใจ

14.2 แบบวัดความรู้

14.3 ชิ้นงาน

14.4 แบบติดตามผู้เข้ารับการอบรม

กำหนดการจัดอบรมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชนการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง

วันที่ 7 - 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

ณ บ้านผู้เรียนเลขที่ 224/1 หมู่ 2 ตำบลโรงช้าง อำเภอเมืองพิชัย จังหวัดพิจิตร

7 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

- 08.30 น. – 09.00 น. - ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- 09.00 น. – 09.30 น. - ให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับช่องทางการประกอบอาชีพ
หลักสูตรการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)
- 09.30 น. – 11.00 น. - ให้ความรู้เรื่องวิธีการเลือกวัตถุดิบในการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
และลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)
- 11.00 น. – 12.00 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
“ซองเก็บกุญแจผ้าลายช้าง” (วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)
- 12.00 น. – 13.00 น. - พักรับประทานอาหาร
- 13.00 น. – 15.00 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
“ซองเก็บกุญแจผ้าลายช้าง” (วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)

8 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

- 08.30 น. – 09.00 น. - ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม
- 09.00 น. – 12.00 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าผ้าลายช้าง
“ซองเก็บกุญแจผ้าลายช้าง” (วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)
- 12.00 น. – 13.00 น. - พักรับประทานอาหาร
- 13.00 น. – 14.20 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าผ้าลายช้าง
“กระเป๋าผ้าหูดพร้อมสายสะพาย/ถือ”
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)
- 14.20 น. – 14.40 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าผ้าลายช้าง
“กระเป๋าผ้าหูดพร้อมสายสะพาย/ถือ”
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)
- 14.40 น. – 15.00 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการเย็บกระเป๋าผ้าลายช้าง
“กระเป๋าผ้าหูดพร้อมสายสะพาย/ถือ”
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)

9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2569

08.30 น – 09.00 น. - ลงทะเบียนผู้เข้าร่วมกิจกรรม

09.00 น – 12.00 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
“กระเป๋าดังลายช้าง” (วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)

12.00 น. – 13.00 น. - พักรับประทานอาหาร

13.00 น – 14.20 น. - ลงมือปฏิบัติทักษะการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
“กระเป๋าดังลายช้าง” (วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)

14.20 น – 14.40 น. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)

14.40 น. – 15.00 น. - เรียนรู้การทำโครงการประกอบอาชีพการทำของชำร่วยจากผ้าลายช้าง
(วิทยากรนางสาวพยุ่ง ปั่นน้อย)

หมายเหตุ : กำหนดการนี้อาจเปลี่ยนแปลงได้ตามความเหมาะสม